

בבית המשפט העליון

רע"א 845/21 - ג'

לפני: כבוד השופט נ' סולברג

המבקשת:

נגד

המשיבים: 1. עו"ד ברוך חכים
2. כונס הנכסים הרשמי

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב יפו מיום 14.6.2020 בפש"ר 13665-08-10 שניתנה על ידי השופטת ע' ערקובי; ובקשה לעיכוב ביצוע

בשם המבקשת: עו"ד ברוך טולידאנו

בשם המשיב 1: בעצמו

בשם המשיב 2: עו"ד אסף ברקוביץ'

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 14.6.2020, בפש"ר 13665-08-10 (השופטת ר' ערקובי), שבגדרה נדחתה בקשה מטעם המבקשת לפדיון זכויותיו של החייב, בדירה שבבעלותם המשותפת.

2. החייב, [שם], נתון בהליכי כינוס נכסים ופשיטת רגל משנת 2010. המבקשת, [שם], היא אשתו ואם ילדיו, הגם שהשניים חיים בנפרד מזה מספר שנים. ענייננו כאן בדירה ברחוב [שם], ברמת גן (להלן: הדירה), אשר בזכויותיה מחזיקים [שם] ואברהם שווה שווה. במסגרת הליכי פשיטת הרגל מונה המשיב 1, עו"ד ברוך חכים, כנאמן לנכסיו של [שם]; בשלב כלשהו הגיש הנאמן בקשה למימוש זכויותיו של [שם] בדירה, כמו גם לביטול הענקת זכויותיו בה [שם], אשר נטען כי נעשתה בניגוד לדין. ביום 25.6.2017 קיבל בית המשפט המחוזי את בקשת הנאמן: נקבע כי "אין תוקף להעברת מחצית מזכויות החייב בדירה [שם]", וכי "הנאמן רשאי לפעול למימוש חלקו של [שם] בדירה".

3. לצד ההליכים בדבר מימוש הדירה, הגישה תל"מ גם תביעות חוב לנאמן, בהתבסס על זכותה לקבלת כספים בגין מזונות שלא שולמו לה, ובגין פדיון חלקו של תל"מ במשכנתא. לאחר שתביעות החוב הללו נדחו על-ידי הנאמן, ערערה תל"מ לבית המשפט המחוזי. ביום 16.1.2020 התקיים דיון, במהלכו הושגה הסכמה בין הצדדים, שלפיה יתקדם ההליך כדלקמן: ערעוריה של תל"מ אמנם ידחו, אולם מנגד יפעל הנאמן לעריכת חוות-דעת שמאית עדכנית לגבי שווי הדירה; זו תוגש בתוך 30 יום, ולאחר הגשתה "הצדדים ינהלו מו"מ במשך 30 יום [...] ורק לאחר מועד זה יבוצע פרסום המכרז של הדירה". עוד הוסכם, כי מועד הפינוי של הדירה יקבע ליום 15.7.2020, וכי טענת תל"מ לתשלום מזונות תיוותר לשיקול דעתו של בית המשפט. הסכמה זו קיבלה תוקף של החלטה.

4. ביום 12.5.2020 הודיע הנאמן לבית המשפט כי שומת הדירה עודכנה, וכי בהינתן מועד הפינוי הקבוע לאמצע חודש יולי, כמו גם בשל מגפת הקורונה, מוטב יהיה להתחיל בהליכי ההתמחרות למימוש הנכס בחודש יוני או בתחילת חודש יולי. או אז נזעקו תל"מ ונאמן לטעון כי חוות-הדעת השמאית העדכנית לא הומצאה להם, כי יש להעבירה לידיהם, וכי יש לדחות את מועד פינוי הדירה, על מנת שתוכל תל"מ להעמיד הצעה ראויה לפדיון זכויותיו של תל"מ בדירה. בית המשפט אמנם הורה לנאמן להמציא את השמאות לנאמן, אך לצד זאת ציין כי "אין בכוונת ביהמ"ש להמשיך ולהמתין בהינתן שהמדובר בתיק משנת 2010, והחייבים הגישו בקשה זו סמוך למועד הפינוי שנקבע. אינני דוחה מאומה בתיק זה".

5. מכל מקום, ועל אף שהנאמן טען כי המציא לשניים את השמאות העדכנית, אף הגישה ביום 12.6.2020 בקשה לפדיון זכויותיו של תל"מ בדירה, בגין סך של 300,000 ₪. ביום 14.6.2020 נדחתה בקשה זו, בהחלטה קצרה, בזו הלשון:

"הבקשה נדחית.

הסכום אינו רלוונטי, ואינו משקף את שווי הנכס".

6. על החלטה זו הגישה תל"מ ערעור לבית משפט זה. עם הגשתו הועבר ההליך לבחינת סיווגו, וביום 23.11.2020 קבעה הרשמת ד' להב כי סיווגו הנכון של ההליך הוא כבקשת רשות ערעור, ועל כן אין מנוס ממחיקתו. לצד זאת, הבהירה הרשמת כי "אין בהחלטה זו כדי למנוע מהמערערת להגיש בקשה להארכת מועד להגשתה של בקשת רשות ערעור על החלטה, ככל שתחפוץ בכך, וזאת מבלי להביע עמדה ביחס לסיכוייה של בקשה כזו להתקבל" (ע"א 4427/20 תל"מ נ' חכים, פסקה 11 (23.11.2020)). בהמשך, בהינתן שפינוי הדירה עוכב לכל אורך התקופה שבה היה הערעור תלוי ועומד (ראו: ע"א

4427/20 ת"פ חכים (15.7.2020), עדכן הנאמן את בית המשפט המחוזי על דבר מחיקת ההליך, וביקש כי יקבע מועד חדש לפינוי הדירה, בתוך 60 ימים. ביום 2.12.2020 נעתר בית המשפט המחוזי לבקשתו, והורה כי הדירה תפונה בתוך 60 יום, דהיינו עד ליום 31.1.2021.

7. מכאן הבקשה שלפני, אשר הוגשה מספר ימים לאחר חלוף מועד הפינוי שנקבע, ביום 4.2.2021, ובצדה "בקשה דחופה ביותר לעיכוב פינוי דירת מגורים". בו ביום ניתן צו ארעי לעיכוב פינוי הדירה, וכן נתבקשו תגובות הנאמן והמשיב 2, הכנ"ר.

טענות הצדדים

8. בתמצית, טוענת המשיבה כי שגה בית המשפט המחוזי בהחלטתו מיום 14.6.2020, כאשר לא נעתר לבקשתה לפדיון זכויותיו של המשיב בדירה. לשיטתה, הצעת הפדיון שהעלתה – כלל לא נבחנה, ואם תיבחן – נקל לראות כי יש בה תועלת רבה יותר לנושיו של המשיב, על פני מכירת הדירה בהליך התמחרות. לחלופין, טוענת המשיבה, כי יש לקשור את מועד פינוי הדירה עם מועד סיום הליך ההתמחרות. כך, ככל שיקבע כי הנאמן רשאי לנקוט הליך של קבלת הצעות והתמחרות, יש לאפשר לה להתמודד בו – בשים לב לכך שהיא זכאית לקיזוז בגין פדיון המשכנתא וזכאותה למזונות – ולהורות על עיכוב פינוי הדירה עד אשר יסתיימו הליכי המימוש.

9. הנאמן, אשר לעמדתו מצטרף הכנ"ר, ייחזיק כי דין הבקשה להידחות, באשר עסקינן בערעור תיאורטי. לדידו, ההיתר לנקיטת הליכי מימוש הדירה – ניתן לפני קרוב ל-4 שנים בפסק-הדין מיום 25.6.2017; ומועד פינוי הדירה – נקבע בפסק-הדין מיום 16.1.2020, כאשר נדחו, בהסכמה, ערעוריה של המשיבה על תביעות החוב שהגישה. הנאמן עומד על כך שהליכי פשיטת הרגל מתנהלים מזה מספר שנים, וכי הנושאים משוועים לחלוקת דיבידנד; כי הדירה "לא שימשה למגורי [המשיבה] ברוב השנים וייתכן שגם עכשיו"; וכי המשיבה, יחד או לחוד, פועלים בחוסר תום לב בניסיון להבריח את הדירה מתוך נכסיו של המשיב.

לגופו של עניין טוען הנאמן, כי הצעת הפדיון שהעמידה המשיבה הוגשה מבלי שנעשה ניסיון כלשהו מצדה לבוא במשא ומתן עמו, כפי שנדרשה לעשות בפסק-הדין מיום 16.1.2020; המחיר המוצע בה נמוך, ואין זה אלא ניסיון לעקוף את הליכי ההתמחרות, כך שהצעתה תתקבל בטרם יתאפשר לנאמן למצוא הצעות אחרות, שתוכלנה להשיא את התמורה ממכירת הדירה. לעניין כריכת הפינוי בהליכי המימוש, מדגיש הנאמן כי האפשרות לנהל עמו מו"מ לפדיון הדירה "עומדת לנאלי" גם היום ובכל שלבי הליכי המימוש, אולם אין לכך קשר לעצם פינוי הדירה, אשר המשיבה התחייבה לפנותה עד ליום

15.7.2020, ללא קשר להתקדמות הליכי המימוש. לצד זאת, על מנת לחסוך זמן דיוני יקר, מסכים הנאמן "לקבל את הצעת [המלווה] כי מועד פינוי הדירה יוארך עד ל-30 יום מיום זכיית המציע הטוב ביותר בהליך התמחרות", כאשר "[המלווה] תהא הזכות להשתתף בהליך ההתמחרות ולהציע את ההצעה הגבוהה ביותר עבור הדירה"; זאת, ובלבד שתיקבע "סנקציה", שלפיה "אם וככל ש[המלווה] לא תזכה בהתמחרות ולא תפנה את הדירה במועדה, יקוזז סך של 100,000 ₪ כפיצוי מוסכם מראש מחלקה בדירה", כאשר "ככל שיידרש הנאמן לנהל הליכים נוספים לפינוי [המלווה] יתווסף קנס כפיצוי בסך של 100,000 ₪ נוספים".

דיון והכרעה

10. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים מזה ומזה, על נספחיהן, באתי לכלל מסקנה כי יש לדחות את בקשת רשות הערעור. כלל ידוע הוא כי לבית המשפט של פשיטת רגל נתון שיקול דעת רחב, לא בנקל תתערב בו ערכאת הערעור (ראו, בין רבים: רע"א 1146/21 ברוך נ' הנדל, פסקה 7 (14.3.2021)); כך גם בהחלטות הנוגעות להליכי התמחרות (ראו למשל: רע"א 8460/19 מכללת סכנין להכשרת עובדי הוראה בע"מ נ' בנקל (23.12.2019)). הצעתה של [המלווה] לפדיון חלקו של [המלווה] בדירה הוצגה לבית המשפט המחוזי, אשר ראה לנכון לדחותה; וחזקה עליו – כמי שמצוי בנככי העניין – כי שקל את הדברים. לא מצאתי אפוא בסיס לטענה כי ההצעה לא נבחנה לגופה, לא כל שכן כי נפל פגם אחר בהחלטה.

11. אשר למועד פינוי הדירה: עיון בפסק-הדין מיום 16.1.2020 מעלה כי על פני הדברים מועד הפינוי שנקבע לא נתלה בהתקדמות הליכי מימוש הדירה, לא כל שכן בניהול המשא ומתן עם הנאמן; כך עולה מהסכמת הצדדים כפי שנרשמה בפרוטוקול, כך עולה מלשון פסק-הדין שנתן תוקף להסכמה זו, כך עולה גם מהחלטת בית המשפט מיום 20.5.2020. ממילא, גם בעניין זה אין מקום להתערב בשיקול דעתו של בית המשפט של פשיטת רגל, ובפרט כאשר נתן תוקף להסכמת הצדדים, בתום דיון שהתקיים לפניו.

12. למעלה מן הצורך אעיר, כי התלבטתי אם לא היה מקום לדחות את הבקשה ולו מן הטעם שהוגשה לאחר שחלף המועד להגשתה. כאמור, הערעור שהגישה [המלווה] על ההחלטה מושא הבקשה דנן נמחק בהחלטתה של הרשמת ד' להב ביום 23.11.2020. במסגרת ההחלטה הוער אמנם כי פתוחה לה הדרך להגשת בקשה להארכת מועד לשם הגשת בקשת רשות ערעור; אולם זו הוגשה רק במסגרת הבקשה דנן, בחלוף למעלה מחודשיים ימים, כאשר בשולי הדברים העירה [המלווה] כי "בקשה להארכת מועד [...] מוגשת בד בבד עם בקשת רשות הערעור". לא זו בלבד שלא לא ניתן כל הסבר ולא הצדקה להשתהות בהגשת בקשת רשות הערעור, הרי שממילא, גם בהינתן שלא ננקבה בהחלטת הרשמת מסגרת זמנים לשם פנייה בבקשה להארכת מועד, קשה להלום המתנה כה ארוכה עד אשר נעשה הדבר (תקנה 176 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018; ער"א

290/21 שרף יהושע ייזום פרויקטים בע"מ נ' כונס הנכסים הרשמי, פסקה 4 (14.1.2021)). לא זו אף זו, ההמתנה עם הגשת בקשת רשות הערעור, והבקשה לעיכוב ביצוע בצדה, עד לחלוף מועד פינוי הדירה – אף אומרת דרשני; ודי לחכימא ברמיזא.

13. אשר על כן, הבקשה נדחית; מיניה וביה נדחית גם הבקשה לעיכוב ביצוע. לצד זאת, רשמתי לפני את הצעת הנאמן, כאמור בפסקה 9 לעיל; ככל שטובה ההצעה גם בעיני הנתבע – פתוחה הדרך לפנייה להודיע על הסכמתה לבית המשפט המחוזי, אשר ישקול ויחליט בעניין כחכמתו. הצו הארעי שניתן ביום 4.2.2021 – מבוטל.

הוצאות ההגנה הנתבעת הועמדו על סך של 6,000 ₪.

ניתנה היום, ל' בניסן התשפ"א (12.4.2021).

שׁוֹפֵט